

Dosarul nr. 1ra-1284/23
1-18140023-01-1ra-07082023

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

29 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
în componența completului de judecată:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Mânăscurtă Igor,

a examinat admisibilitatea recursului declarat de către apărătorul *Astafiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom, Gonța Cristian, împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-i pe

Dinu Iurie XXXXX, născut la XXXXX,
originar din or. XXXXX, domiciliat în raionul
XXXXX, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 287 alin. (3), 152 alin.
(1) Cod penal,

Gnip Artiom XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în raionul XXXXX,
anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod
penal,

Gonța Cristian XXXXX, născut la XXXXX,
originar din raionul XXXXX, domiciliat în
raionul XXXXX, anterior nejudecat,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod
penal.

Termenii de examinare:
prima instanță: 19.03.2018 – 23.12.2019;
instanța de apel: 20.04.2021 – 20.12.2022;
instanța de recurs: 07.08.2023 – 29.11.2023.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale,
completul de judecată,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, inculpatul Dinu Iurie XXXXX învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, a fost achitat, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Prin aceeași sentință a fost recunoscuți vinovați:

- *Dinu Iurie XXXXX* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui *Dinu Iurie XXXXX* a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

- *Gnip Artiom XXXXX* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), b) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 37500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei.

- *Gonța Cristian XXXXX* în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), b) Cod penal, și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 37500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dolgu Alexandr împotriva inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian.

S-a dispus încasarea din contul lui Dinu Iurie XXXXX în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea din contul lui Gnip Artiom XXXXX în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea din contul lui Gonța Cristian Ion în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la inculpații Dinu Iurie XXXXX, Gnip Artiom XXXXX și Gonța Cristian Ion în beneficiul părții vătămate Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului material și moral s-au respins ca fiind neîntemeiate.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, prin rechizitoriu, *Dinu Iurie* este învinuit de faptul că, la 23.10.2017 aproximativ ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab” din str. Kiev 4, mun. Chișinău, având intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr XXXXX și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, având scopul vătămării intenționate a integrității corporale și a sănătății, i-a aplicat acestuia o lovitură cu bătă din lemn în regiunea piciorului drept, cauzându-i cet. Dolgu Alexandr XXXXX conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0006 din 03.01.2018, *vătămare corporală medie, exprimată prin fractura falangei proximale a degetului și a plantei drepte cu edem al țesuturilor moi la acest nivel*, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur și condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată.

Astfel, organul de urmărire penal a calificat acțiunile intenționate a lui Dinu Iurie XXXXX în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, conform indicilor calificativi „*huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism, fiind săvârșit cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății,*” precum și în baza art. 152 Cod penal, adică infracțiunea de „*vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.*”

Prin același rechizitoriu, Gnip Artiom XXXXX este învinuit în faptul că acționând împreună cu cet. Dinu Iurie și Gonța Cristian, la 23.10.2017, aproximativ la ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab”, din str. Kiev 4, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică și prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr XXXXX și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii și picioare în regiunea corpului, cauzându-i cet. Dolgu Alexandr XXXXX dureri fizice.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Gnip Artiom XXXXX a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.*”

Prin același rechizitoriu, Gonța Cristian Ion este învinuit că la 23.10.2017, acționând împreună cu Dinu Iurie XXXXX și Gnip Artiom XXXXX, aproximativ la ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab”, din str. Kiev 4, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr XXXXX și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, i-a aplicat ultimului lovituri cu pumnii în regiunea capului și corpului, cauzându-i acestuia dureri fizice.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Gonța Cristian Ion a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal „*huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care curmă actele huliganice, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.*”

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu *apel* de către:

2.1. Acuzatorul de stat, *procurorul* în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Rîșcani, *Liliana Beșliu*, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

-Dinu Iurie XXXXX să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa sub formă de

închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

-Dinu Iurie XXXXX să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor a-i stabili definitiv pedeapsa sub formă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile de judecată în sumă de 448 lei, să fie achitate de către inculpatul Dinu Iurie în beneficiul statului.

În motivarea cererii de apel acuzatorul a solicitat să fie apreciate critic declarațiile inculpatului Dinu Iurie, deoarece acestea au fost integral dezmințite prin probele acuzării prezentate și cercetate în ședința de judecată.

Totodată, a invocat că la emiterea sentinței, prima instanță apreciind probele a conchis greșit și neîntemeiat că nu și-a găsit confirmare existența faptei infracțiunii încriminate prevăzute de art. 152 Cod penal, și a admis neîntemeiat versiunea inculpatului Dinu Iurie, că nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (3) Cod penal și că nu este vinovat.

A susținut apelantul că sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Dinu Iurie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (3) Cod penal.

2.2. *Avocatul Artur Țapeș* în interesele părții vătămate Dolgu Alexandr, prin care a solicitat, casarea sentinței în partea în care s-a admis parțial acțiunea civilă, și admiterea în totalitate a acțiunii civile înaintate.

2.3. Totodată, a declarat apel *comun* avocatul *Vasile Ceclu* în interesele inculpatului Gonța Cristian și *inculpatul Gonța Cristian*, prin care au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Gonța Cristian învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, să fie achitat.

În motivarea cererii sale au invocat că martorul Cibotari Maxim în cadrul ședinței de judecată a declarat că nu a văzut ca Gonța Cristian să aplice careva lovituri atât lui Dolgu Alexandru, cât și altor persoane, aceleași declarații în privința lui Gonța Cristian au depus și martorii Chelțuitoru Vladislav și Pozdîrca Serghei.

Au susținut că, de către organul de urmărire penală nu au fost acumulate careva probe care să fie confirmate prin alte mijloace probatorii în confirmarea vinovăției inculpatului, decât numai declarațiile lui Dolgu Alexandr. Astfel, consideră că la caz lipsește atât obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism care îl constituie „ordinea publică” cât și latura subiectivă, care este caracterizată prin „intenția directă” a infracțiunii. Gonța Cristian doar a aplanat conflictul care a avut loc între Dinu Iurie, Dolgu Alexandru și Chelțuitoru Vladislav.

2.4. Avocatul *Astafiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie și Gnip Artiom, prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Dinu Iurie învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și inculpatul Gnip Artiom învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, să fie achitați din motivul lipsei faptului infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- constatările primei instanțe redau caracterul superficial de examinare a cauzei penale, fapt care a adus în consecință la emiterea unei sentințe de condamnare neîntemeiată a acestora,

- prima instanță a lăsat fără examinare cererile înaintate de partea apărării atât la faza urmăririi penale cât și în instanța de judecată de audia martorii solicitați de către apărare,

- prima instanță greșit a constatat că, pretinsa acțiune huliganică a fost comisă în comun de către Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian, ignorând faptul lipsei între ei a unei înțelegeri prealabile. De facto ei s-au implicat la stoparea conflictului, îndepărtând părțile participante unul de altul,

- la baza învinuirii lui Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian stau doar declarațiile contradictorii ale părții vătămate Dolgu Alexandru, ale martorilor Cheltuitoru Vladislav, Pozdîrcă Serghei și Cibotaru Maxim, fără a fi confirmate de alte probe, iar declarațiile acestor martori nu pot servi în calitate de probă, deoarece sunt declarații mincinoase,

- urmărirea penală a fost pornită nefiind stabilite careva leziuni la momentul pornirii urmăririi penale, iar raportul de expertiză judiciară în privința lui Dolgu Alexandr a fost efectuat la 03.01.2018,

- procedura de recunoaștere a persoanei s-a făcut după fotografii, deși prezența acestor persoane era posibil de efectuat,

- lipsește procesul-verbal de recunoaștere a corpului delict – bâta de lemn, iar proba respectivă urmează a fi exclusă,

- Dinu Iurie a declarat că la conflictul dat se mai aflau 5-6 persoane, dar organul de urmărire penală nu a stabilit și nu a audiat persoanele în cauză,

- nici un martor audiat sau parte la dosar nu a putut declara cu certitudine unde era bâta în momentul conflictului. Iar, în situația descrisă acțiunile lui Dinu Iurie urmau a fi calificate conform art. 36 Cod penal, ca legitimă apărare.

2.5. Totodată, a declarat apel suplimentar avocatul *Astafiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom, Gonța Cristian prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Dinu Iurie învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și inculpații Gnip Artiom, Gonța Cristian învinuiți în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, să fie achitați din motivul lipsei faptului infracțiunii.

În motivarea cererii sale, a invocat repetat presupusele erori admise de prima instanță, și anume că, nu au fost audiate toate persoanele de la momentul conflictului, iar martorii Pozdîrcă Serghei și Cibotaru Maxim au dat declarații contradictorii, nefiind martori la derularea conflictului.

A invocat că prima instanță greșit a constatat că pretinsa acțiune huliganică a fost comisă în comun de către Dinu Iurie și Gnip Artiom.

3. Prin decizia din 20 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost admis inclusiv din alte motive, apelurile procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Râșcani, *Liliana Beșliu*, apelul comun al apărătorului *Vasile Ceclu* înaintat în interesele inculpaților Gonța Cristian și Gonța Cristian, apelul avocatului *Țapeș Artur* în interesele părții vătămate Dolgu Alexandr, apelul apărătorului *Astașiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie și Gnip Artiom, și apelul suplimentar al apărătorului *Astașiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie și Gnip Artiom, împotriva sentinței din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

S-a dispus casarea sentinței din 23 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, inclusiv din oficiu conform art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Dinu Iurie XXXXX intentat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, s-a încetat pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, și procesul contravențional se încetează în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

S-a recunoscut vinovat Dinu Iurie XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Dinu Iurie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021, cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost liberat de pedeapsă penală.

S-a recunoscut vinovat Gnip Artiom XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, și în baza acestei legi i-a numit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) u.c., ce constituie suma de 37500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei.

Gnip Artiom recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost liberat de pedeapsă penală.

S-a recunoscut vinovat Gonța Cristian Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și în baza acestei legi i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) u.c., ce constituie suma de 37500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei.

Gonța Cristian Ion recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, a fost liberat de pedeapsă penală.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Dolgu Alexandr împotriva inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian.

S-a dispus încasarea din contul lui Dinu Iurie XXXXX în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea de la Gnip Artiom XXXXX în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea de la Gonța Cristian Ion în beneficiul lui Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea, în mod solidar, de la inculpații Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian în beneficiul părții vătămate Dolgu Alexandr suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, sau respins ca fiind neîntemeiate.

A fost soluționată chestiunea cu privire la soarta corpurilor delictive.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prin rechizitoriu, inculpatului Dinu Iurie i s-a încredințat comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal - *„huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism, fiind săvârșit cu aplicarea altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății”*, și art. 152 alin.(1) Cod penal, iar inculpaților Gnip Artiom și Gonța Cristian li s-a încredințat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal *„huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de două sau mai multe persoane.”*

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 25 din 12.08.2021 (în vigoare din 12.08.2021) privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 287 alin. (1) din Codul penal (*neclaritatea normelor care încredințează infracțiunea de huliganism*), s-a declarat neconstituțională cuvântul *„grosolan”* și textul *„cinism sau”* din articolul 287 alin. (1) din Codul penal, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002.

Astfel, instanța de apel a exclus din învinuirea înaintată inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom și Goanța Cristian calificativul *„grosolan”* și textul *„cinism sau”*, reținând totodată că, fapta nu a fost dezincriminată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală persoanele care au săvârșit faptele prejudiciabile de huliganism, ceea ce a impus soluția de casare totală a sentinței, inclusiv din oficiu în baza art. 409 Cod de procedură penală, și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

În ceea ce privește calificarea acțiunilor imputate inculpatului Dinu Iurie, instanța de apel a reținut că, prin sentința contestată, prima instanță a pronunțat o sentință de achitare în privința inculpatului Dinu Iurie XXXXX învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, pe motiv că, fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Totodată, inculpatul Dinu Iurie XXXXX a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, cu aplicarea pedepsei penale.

În situația unui concurs de infracțiuni prevăzute de art. 152 și art. 287 Cod penal, instanța de apel a reținut că, în jurisprudență s-a statuat că „în cazul când omorul intenționat sau vătămarea intenționată gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 145, 151 sau 152 Cod penal și art. 354 „*Huliganismul nu prea grav*” din Codul contravențional.

În acest caz, nu este admisibilă aplicarea răspunderii în baza art. 145, 151 sau 152 și art. 287 Cod penal, respectând principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte care interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, care este desemnată prin sintagma „*aceiași faptă*”.

Astfel, instanța de apel a atestat din cuprinsul actului de învinuire că inculpatului Dinu Iurie i s-a imputat faptul că „*inculpatul a săvârșit huliganismul agravat și vătămarea intenționată medie a integrității corporale*”, infracțiuni prevăzute de art. 287 alin. (3) și art. 152 alin. (1) Cod penal”, iar faptele prejudiciabile comise de inculpatul Dinu Iurie nu pot forma un concurs real de infracțiuni (art. 33 alin. (3) Cod penal), or, din probele administrate la dosar rezultă că „*violența*” aplicată de inculpat față de partea vătămată a fost săvârșită tocmai în legătură cu încălcarea ordinii publice.

Astfel, instanța de apel a reținut că, pentru acțiunea de „*violență*” inculpatul nu poate fi recunoscut vinovat atât în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, cât și în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, deoarece aceasta ar duce la încălcarea principiului „*non bis in idem*”, inculpatul fiind condamnat de două ori pentru acțiunea de „*violență*”.

Soluționând problema de drept referitor la calificarea faptelor prejudiciabile ale inculpatului Dinu Iurie, instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, dar și elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Ca urmare instanța de apel **a constatat în fapt** că, *inculpatul Dinu Iurie* la 23.10.2017 aproximativ ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab” din str. Kiev 4, mun. Chișinău, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr XXXXX și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, având scopul vătămării intenționate a integrității corporale și a sănătății, i-a aplicat acestuia o lovitură cu bătă din lemn în regiunea piciorului drept, cauzându-i cet. Dolgu Alexandr XXXXX, conform raportului de expertiză judiciară nr. 201802D0006 din 03.01.2018, *vătămare corporală medie*, exprimată prin fractura falangei proximale a degetului și a plantei drepte cu edem al țesuturilor moi la acest nivel, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur și condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată.

Acțiunile prejudiciabile ale inculpatului Dinu Iurie constatate și descrise supra, instanța de apel a încadrat în baza prevederilor **art. 152 alin.(1) Cod penal**, infracțiune de *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care, care nu este periculoasă pentru viața și care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății*.

Tot *inculpatul Dinu Iurie* la 23.10.2017 aproximativ ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab” din str. Kiev 4, mun. Chișinău, l-a acostat în mod jignitor pe Dolgu Alexandr XXXXX, prin care acțiuni a tulburat ordinea publică și liniștea părții vătămate, prin ce a comis contravenția prevăzută de **art. 354 Cod contravențional** – *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Dinu Iurie XXXXX în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, și recalificarea acțiunilor acestuia în baza art. 354 Cod contravențional, instanța de apel a constatat că infracțiune de huliganism nu poate forma un concurs real cu infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, din care motive instanța de apel a conchis că, fapta inculpatului Dinu Iurie XXXXX constituie o contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, deoarece ”aplicarea violenței și cauzarea vătămarilor corporale” a fost comisă de inculpat și i-a fost imputată de procuror, în cadrul ”aceleași acțiuni”, ceea ce contravine principiului ”non bis in idem”, ori inculpatul nu poate fi tras la răspundere de două ori pentru aceeași acțiune de violență.

În ceea ce privește încetarea procesului penal în privința lui Dinu Iurie învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, individualizată prin „*huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice,*” instanța de apel a notat că acțiunile inculpatului Dinu Iurie au fost manifestate într-un loc public, și anume în adiacentul restaurantului „Star Kebab” din str. Kiev 4, mun. Chișinău, și se încadrează conform normei contravenționale sus menționate.

La fel, instanța de apel **a constatat în fapt că:**

inculpatul Gnip Artiom acționând împreună cu Gonța Cristian, la 23.10.2017, aproximativ la ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab”, din str. Kiev 4, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând ordinea publică și prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii și picioare în regiunea corpului, cauzându-i cet. Dolgu Alexandr XXXXX dureri fizice.

inculpatul Gonța Cristian acționând împreună cu Gnip Artiom, la 23.10.2017, aproximativ la ora 16:35, aflându-se în adiacentul restaurantului „Star Kebab”, din str. Kiev 4, mun. Chișinău, din intenții huliganice, încălcând ordinea publică și prin acțiunile sale exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, s-a apropiat către cet. Dolgu Alexandr și numindu-l cu cuvinte necenzurate, fără careva motiv, i-a aplicat acestuia lovituri cu pumnii în regiunea capului și corpului, cauzându-i cet. Dolgu Alexandr XXXXX dureri fizice.

Astfel, prin analiza probelor administrate în cursul de urmărire penală și în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, cât și cercetate și verificate în instanța de apel, prin prisma pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a atestat

că acțiunile infracționale comise de inculpații *Gnip Artiom XXXXX*, *Gonța Cristian Ion* cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de **art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal**, – „*huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, săvârșite de două persoane.*”

Instanța de apel ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare, precum și temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorilor și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, a considerat că, în privința inculpatului *Dinu Iurie* pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, a considerat că în privința inculpatului *Gnip Artiom XXXXX* pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, urmează ai fi aplicată pedeapsa sub formă amendă în mărime de 750 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 37500 lei, iar în privința inculpatului *Gonța Cristian Ion* pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, urmează ai fi aplicată pedeapsa sub formă amendă în mărime de 750 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 37500 lei.

Referitor la contravenția constatată a fi comisă de către inculpatul *Dinu Iurie*, instanța de apel a motivat că în conformitate cu art. 30 alin. (2) Cod contravențional, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Potrivit art. 441 alin. (1), lit. b) Cod contravențional, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care: b) se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20–31.

Astfel, concluzionând că vina lui *Dinu Iurie* în comiterea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional a fost probată pe deplin, iar fapta a avut loc la data de 23.10.2017, și data judecării apelului este 20.12.2022 instanța de apel a constatat că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională (1 an de zile), și a dispus încetarea procesului contravențional, pe motivul prescripției răspunderii contravenționale.

3.2.Cu referire la prejudiciul moral instanța de apel a constatat că, în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților *Dinu Iurie*, *Gnip Artiom* și *Gonța Cristian* cu certitudine i-au fost cauzate suferințe fizice părții vătămate, situații de stres și nervozitate, ceea ce i-a afectat considerabil starea sănătății. Inclusiv i-au fost aduse atingere onoarei și demnității părții vătămate, astfel, le-a considerat întemeiate parțial.

Astfel, în drept, a concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată în baza prevederilor art. 219-226 Cod de procedură civilă, art. 1422 Cod civil, constatând că prin infracțiunile comise inculpații au supus partea vătămată la suferințe fizice și psihice, care au un impact ireversibil asupra sănătății fizice și psihice a persoanei.

Ținând cont de prejudiciul moral cauzat părții vătămate și raportul de cauzalitate care se prezumă din simpla existență a faptei ilicite și anume a comiterii de către inculpatul Dinu Iurie a infracțiunii de vătămare medie a integrității corporale (art. 152 alin. (1) Cod penal) și de către inculpații Gnip Artiom și Gonța Cristian a infracțiunii de huliganism (art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal), instanța de apel a constatat ca fiind întemeiată cererea în această parte.

Instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunilor comise, de rolul fiecărui inculpat la săvârșirea infracțiunii, de intensitatea și caracterul suferințelor fizice și psihice cauzate, toate în raport cu practica instanței judecătorești europene, astfel, a dispus admiterea parțială a acțiunii civile înaintată de avocatul Țapeș Artur în interesele părții vătămate, și a încasat din contul lui Dinu Iurie în beneficiul lui Dolgu Alexandr a sumei de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral, de la Gnip Artiom în beneficiul lui Dolgu Alexandr a sumei de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral și de la Gonța Cristian în beneficiul lui Dolgu Alexandr a sumei de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Totodată, instanța de apel a constatat că conform bonului de plată seria EZ nr.341983 (f.d. 92, vol. II), în beneficiul avocatului Țapeș Artur a fost încasată suma de 5000 (cinci mii) lei de la partea vătămată Dolgu Alexandr pentru acordarea asistenței juridice în prezenta cauză penală.

Astfel, ținând cont de circumstanțele elucidate, instanța de apel a admis capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică și a dispus încasarea în mod solidar din contul inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian, în beneficiul părții vătămate Dolgu Alexandr suma de 5000 lei suportată pentru asistența juridică calificată acordată de către avocatul Țapeș Artur. În rest pretențiile din acțiunea civilă înaintată în interesele părții vătămate Dolgu Alexandr au fost respinse ca fiind nefondate.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu *recurs* de către apărătorul *Astașiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom, Gonța Cristian, prin care solicită repunerea în termen a recursului, casarea parțială a sentinței de condamnare a primei instanței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Dinu Iurie, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.152 alin. (1), art. 287 alin. (3) Cod penal, să fie achitat din considerentul lipsei faptului infracțiunii.

Totodată, a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații Gnip Artiom și Gonța Cristian învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, să fie achitați din considerentul lipsei faptului infracțiunii în acțiunile acestora.

5. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul Crijanovschi Sergiu a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând a dispune inadmisibilitatea acestuia ca fiind nefondat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind depus peste termen din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza *temeiurilor* în vigoare la data depunerii recursului.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2), pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia, în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

Reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală (*modificat și în vigoare din 01 septembrie 2023*), termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Conform art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În corespundere cu art. art. 418 alin. (1), 338 alin. (1), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, după încheierea dezbaterilor judiciare, completul de judecată stabilește locul, data și ora pronunțării hotărârii integrale, care nu poate depăși termenul de 45 de zile lucrătoare. Președintele ședinței pronunță în ședință publică hotărârea prin citirea dispozitivului hotărârii, explică esența motivării acesteia și înmânează părților o copie de pe hotărâre. Părților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază copia de pe hotărâre în termen de 3 zile.

La caz, se constată că împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în prezenta cauza penală, apărătorul inculpaților, avocatul Astafiev Valeri a declarat recurs în interesele inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom, Gonța Cristian, la data de **05 iunie 2023**, fapt confirmat prin înregistrarea recursului la Curtea Supremă de Justiție la această dată.

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 decembrie 2022, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei la 20 decembrie 2022 (*f.d. 83, vol.III*), în prezența inculpaților, și în prezența apărătorului acestora, avocatului Astafiev Valeriu, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată în ședința la **08 februarie 2023**, fapt realizat la această dată, conform procesului-verbal al ședinței de judecată și deciziei motivate pronunțate integral la data de **08 februarie 2023**, însă potrivit conținutului respectivului proces-verbal al ședinței de judecată, la pronunțarea integrală a deciziei motivate nu au fost prezenți în ședința atât inculpații, cât și apărătorul acestora (*f.d. 83, vol. III*).

Totodată, potrivit materialelor cauzei penale, prin scrisoare de însoțire cu nr. 404, în adresa inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom, Gonța Cristian și apărătorului acestora, avocatului Astafiev Valeri, au fost expediate copiile

deciziei motivate (vol. III, f.d. 125), iar prin scrisoarea de însoțire din 29.03.2023 cauza penală a fost restituită în adresa primei instanțe, unde a intrat la data de 30 martie 2023, fapt ce se confirmă prin amprenta ștampilei ”de intrare” a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, de unde rezultă că acțiunile Curții de Apel Chișinău în legătura cu examinarea acestei cauze penale în ordine de apel, au fost finisate, iar cauza restituită instanței de fond. Astfel, se concluzionează că până la data de 30 martie 2023 au fost expediate către inculpați și apărătorul lor copiile deciziei motivate integral a Curții de Apel Chișinău (f.d.126, vol.III).

Din cererea de recurs și anexele prezentate se constată că recurentul invocă faptul că nu a recepționat decizia motivată a instanței de apel, până la data când a solicitat de la Curtea de apel remiterea deciziei motivate pe cauza dată (f.d.147,vol.III), indicând totodată că „*pronunțarea deciziei motivate sa stabilit pentru 08.02.2023, și a fost amânată din motive independente de inculpați și avocatul acestora, iar pronunțarea deciziei a fost amânată pentru o altă dată fiind informați că vor recepționa decizia prin poșta electronică*”.

Din informația publică de pe pagina Curții de Apel Chișinău, de pe portalul instanțelor judecătorești naționale, *instante.justice.md* se constată că o astfel de ședință cum pretinde recurentul, nu a fost stabilită, iar decizia motivată instanța de apel a pronunțat la data de 08.02.2023, așa cum a fost indicat în dispozitivul deciziei adoptate, iar plasarea deciziei motivate pe pagina web a Curții de Apel Chișinău a avut loc la data de 14.02.2023 (f.d.82-85, 123-124, vol. III). Ca rezultat recurentul a avut posibilitatea reală de a recepționa decizia integrală a instanței de apel la data de 08.02.2023 sau de a verifica pagina web a Curții de Apel Chișinău, unde decizia integrală a fost plasată și comunicată public la data de 14.02.2023, și a depune recursul în termenul stabilit de Codul de procedură penală.

Ca urmare, completul de judecată constată că, decizia atacată a fost pronunțată motivată în condițiile legii la **08 februarie 2023**, plasată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la **14 februarie 2023**, iar ca rezultat, recursul declarat la 05 iunie 2023, este tardiv.

Or, până la noile modificările efectuate prin Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, în art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare recursului împotriva deciziei instanței de apel, a constituit treizeci de zile de la data pronunțării deciziei, iar ulterior modificărilor operate prin Legea sus menționată, *termenul de recurs constituie două luni de la comunicarea deciziei integrale*, fiind dispusă aplicarea noului termen de atac și pentru recursurile împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel în cauzele penale pronunțate până la intrarea în vigoare a acestei legi (art.XI alin.(4) din Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023).

În astfel de circumstanțe, completul de judecată a aplicat calculul termenului favorabil părții apărării, la caz recurentului, conform noilor modificări (2 luni de la comunicarea deciziei integrale), însă se constată că recursul declarat nu se încadrează în termenul stabilit de lege, deoarece a fost depus la **05 iunie 2023** (f.d. 136, vol. III), ceea ce este în afara termenului legal prevăzut.

Prin urmare, completul de judecată reiterează că, dispozitivul deciziei Curții de apel Chișinău a fost pronunțat la 20 decembrie 2022, decizia integrală a fost pronunțată *la data de 08 decembrie 2023 (f.d. 124, vol. III) și a fost plasată public pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la data de 14 februarie 2023, iar cauza penală s-a restituit instanței de fond în mod efectiv la data de 30 martie 2023. Respectiv atât de la data pronunțării deciziei motivate, cât și de la data plasării publice a acesteia pe pagina web a Curții de apel Chișinău, precum și de la data restituirii cauzei penale în instanța de fond, a expirat termenul de două luni prevăzut de lege ca termen de declararea recursului*, circumstanțe care în mod evident plasează recursul declarat la 05 iunie 2023 în afara termenului legal pentru depunerea recursului, și prin urmare se conchide că recursul este declarat peste termenul prevăzut de lege.

Or, este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nicio altă procedură legală de calcularea termenului de recurs decât de la data comunicării deciziei motivate, iar în cazul exercitării de către partea apărării a obligațiilor procesuale în mod corespunzător și diligent, data pronunțării deciziei integrale, motivarea căreia este făcută public, ar corespunde cu data comunicării deciziei integrale.

Cu referire la solicitarea recurentului de repunere recursului în termen, completul de judecată menționează că prevederile art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescriu expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de declarare a recursului este stabilită prin lege. Acest termen este absolut, are un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita respectiva cale de atac.

Astfel, solicitarea repunerii în termen și mențiunea recurentului că, nu a recepționat decizia motivată, este lipsită de orice suport legal, ori pentru comunicarea deciziei integrale instanța de apel a stabilit și a anunțat o anumită dată, însă la care recurentul nu s-a prezentat, cât și nu a invocat motive plauzibile în justificarea neprezenței sale la această dată în ședința de judecată.

Conform jurisprudenței CtEDO, omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului, nu este oarecum justificată, or, părțile urmau să se intereseze de mersul dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, (*cauza Van Harn versus Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termen legal cererea de recurs, fapt ignorat de către recurent, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea termenului de declarare a recursului.

O astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel, odată ce este declarat peste termen, recursul urmează a fi declarat

inadmisibil, ca fiind depus peste termen.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), Cod de procedură penală, completul de judecată,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului declarat de avocatul *Astafiev Valeri* în interesele inculpaților Dinu Iurie, Gnip Artiom și Gonța Cristian, împotriva deciziei din 20 decembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Țurcanu Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Mânăscurtă Igor